

[Aksel Møller.]

skal opbygge dette Samfund paa Andels-tanken, naturligvis. Det er jo ikke et Spørgsmaal om at slaa Brugsforeningerne ihjel, men det er et Spørgsmaal om at bringe Brugsforeningerne i den Situation, at de bærer de samme Byrder som alle andre, og saa maa Konkurrencen naturligvis vise, hvem der er stærkest. Det maa være det, der er Meningen med det, det er i alt Fald det, der har været ment fra vor Side.

Det ærede Medlem Hr. Anker Lau trippede en lille Smule, forekommer det mig, i sine Synspunkter; han var tilfreds med, at Forslaget var blevet fremsat, men samtidig var han utilfreds med dets Indhold. Det er den gamle Historie, at naar disse Planer er blevet drøftet, er der saa forfærdelig mange, der meget vel forstaa, at man rejser Tanken, men de kan aldrig nogen Sinde bidrage til, at man virkelig faar en positiv Løsning, fordi de er saa fulde af Betæneligheder som overhovedet muligt.

Derfor var Spørgsmaalet om, hvorvidt jeg vil gaa ind i et positivt Samarbejde om denne Sag, et Spørgsmaal, som aabenbart sigtede til, at vi nu gennem lang Tid igen skal sidde og tale om Sagen. Det kan man for min Skyld ogsaa godt gøre, men for Skatteaaret 1948—49 maa dette høje Ting tage Stilling til, om det stadig skal være saadan, at Andelsbevægelsen skal være privilegeret ud over alle Grænser.

Det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard var den store Forsvarer for, at det nu skulde være, som det hidtil har været, ja at det skulde være lidt værre, og han var Modstander af det Beskatningsforslag, vi har fremsat. Han kaldte vort Forslag barnligt. Jeg ved ikke, hvad barnligt der er i at forlange Lighed i skattemæssig Henseende. Naar man siger, at den allerstørste Del af Kooperationen betaler Skat, og at denne Skat er meget tyngende, spørger jeg det ærede Medlem, om det er den halve Million, som den samlede danske Andelsbevægelse betaler i Skat . . . (Fr. Dalgaard: De kooperative Aktieselskaber!) Javel, at de kooperative Aktieselskaber betaler en Skat, der svarer til den, alle andre Aktieselskaber betaler, behøver dog ikke at være overraskende og kan næppe være noget Argument imod, at den øvrige Andelsbevægelse, som indtjener Midler, ogsaa kommer til at betale Skat.

Naar vi ikke har bygget vort Forslag op paa den Betragtning, at Formuer beskattes, er det ud fra det Synspunkt, at vi i Loven af 1940 ser en Jævnføring mellem Brugsforeninger og Aktieselskaber, og i

Aktieselskabsbeskatningen eksisterer jo ingen Formuebeskatning. Det, vi har villet, er, at det høje Ting ikke skulde blive nødt til at gaa uden for de Principper, det allerede har anerkendt ved at stemme for de gældende Love. Derfor synes jeg ogsaa, at man for en midlertidig Lovs Vedkommende kunde acceptere denne Tankegang.

Naar det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard nu taler om, at Brugsforeningerne bærer tyngende Skatter, og er imod, at de i det hele taget beskattes, spørger jeg ham, om han mener, at den Eksportforretning, som Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger er, ikke er en Forretning, der bør beskattes paa lige Fod med andre. Naar man sælger til Indonesien, til England og Sverige, Møbler til England, Chokolade til Indonesien og Margarine til Sverige — eller var det til Polen —, er det saa urimeligt, at man kommer til at betale Skat som enhver anden, der lever af at eksportere saadanne Varer? Jeg synes, det er ganske naturligt, at man betaler denne Skat. Den højtærede Koordinationsminister sagde engang som Finansminister, at man skulde betale sin Skat med Glæde, og forleden uddybede han i Radioen denne Tankegang ved at fortælle den danske Befolkning, hvad vi faar for vore Skatter: Veje, hvorpaa Lastbilerne kan køre Varer fra Producent til Forbruger, Togene, Lys, Retsbeskyttelse. Maa jeg spørge, om ikke ogsaa Andelsbevægelsen nyder godt af alle disse Goder? Men hvad betaler den til Hjælp for at bruge vore Veje, hvilke Gøbyrer erlægger den til Samfundet for at nyde samme Retsbeskyttelse som alle andre?

Nej, som det er i Øjeblikket, er Forholdet det, at vældige Formuer samles op i disse kooperative Virksomheder, uden at der svares den mindste Skat af denne Opsamling til den danske Befolkning. Naar Jydsk Andels-Foderstofforretning med en Formue, som jeg løseligt anslaaer til 16 Mill. Kr., kun betaler 41 000 Kr. i Eengangsskat, saa maa det for det første forundre i allerhøjeste Grad, hvordan en saadan Beregning har kunnet finde Sted, men dernæst er det et Udtryk for, hvor ganske urimeligt forskellig Skattebyrden er her i Landet. Men bevares, det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard siger, at lukkede Foreninger dem er der ingen Fortjeneste ved. Det er efter min Mening en fuldstændig horribel Paastand. Man samler ikke 16 Mill. Kr. op, uden at der har været Tale om en Fortjeneste, uden at man derved forøger sin Evne til at trænge andre i dette Samfund til Side.